

Захист, інформування, профілактика

«Фармацевт Практик» продовжує серію публікацій, присвячених професійним громадським об'єднанням фармацевтів в Україні. Про мету створення «Спілки працівників фармації» Житомирської області, основні напрямки роботи та перспективи подальшого розвитку ведуть мову голова цієї організації, заслужений працівник фармації України, д-р фарм. наук Костянтин Косяченко та заступник голови Ольга Стецюк

— «Спілка працівників фармації» Житомирської області активно діє вже дев'ятий рік. Ви пам'ятаєте, як усе починалося?

К. Косяченко: Так, справді, ми об'єдналися у 2005 р. на хвилі загального емоційного піднесення та в очікуванні позитивних змін як у фармації, так і в державі загалом. Основна мета будь-якого громадського професійного об'єднання — захист професійних інтересів членів організації. На моє глибоке переконання, невдовзі в Україні, як і в Європі, професійне самоврядування матиме визначальний вплив на вектор розвитку фармацевтичної галузі. До цієї мети наполегливо, крок за кроком ми рухаємося вже багато років, роблячи конкретні справи для конкретних людей.

До «Спілки працівників фармації» входять різні учасники фармацевтичного ринку Житомирської області — представники комунальних і приватних аптечних мереж, оптових компаній, виробників лікарських засобів (ЛЗ), фармацевтичних навчальних закладів, фізичні особи-підприємці

й окремі соціально активні особистості — загалом 40 колективних та індивідуальних членів. Якщо взяти до уваги, що на Житомирщині зареєстровано близько 150 суб'єктів господарської діяльності у сфері фармації, а інших діючих громадських професійних об'єднань на теренах області немає, то наша Спілка є достатньо представницькою організацією. Крім того, до нас звертаються не тільки члени нашої організації, їм ми також не відмовляємо в допомозі.

До речі, раніше в області діяла «Житомирська фармацевтична асоціація», яка об'єднувала винятково районні комунальні аптеки і, за задумом організаторів, мала

захистити та зберегти ці структури від руйнації. Нині від комунальних аптек не залишилося майже нічого, асоціація також припинила свою діяльність, хоча від початку створення ми пропонували їм об'єднатися та діяти разом.

Поза тим, охоче й з користю для себе беремо участь у роботі багатьох громадських об'єднань, які діють при міській та обласній держадміністраціях, наприклад, у громадській раді при голові облдержадміністрації. Це дозволяє бути в курсі подій та оперативно реагувати на зміни у фармацевтичному законодавстві й на фармринку області.

— Які напрямки діяльності є для громадської організації пріоритетними?

К. Косяченко: Насамперед, це інформування суб'єктів господарської діяльності щодо чинного нормативного законодавства у фармації та участь у законотворчій роботі. Обстоюючи інтереси членів своєї організації, через вчасне та всебічне інформування ми намагаємося запобігти будь-яким порушенням у їхній діяльності, тобто проводимо ґрунтовні профілактичні заходи.

Оскільки фармацевтична галузь зареєльована державою як жодна інша, ми, з одного боку, розтлумачуємо суб'єктам господарю-

Підвищення професійного рівня провізорів і фармацевтів — одне із завдань, покладених на Спілку

вання нюанси вже прийнятих законів і наказів, а з іншого — беремо участь в обговоренні нових документів і вносимо свої пропозиції до них. До прикладу, від імені громадської організації ми звернулися з пропозицією до МОЗ України уніфікувати переліки ЛЗ, ціни на які регулюються державою, адже таких існує аж три. Тому для районних і сільських аптек відсутню є наша допомога у формуванні правильної націнки на ЛЗ. При величезній кількості препаратів, які перебувають в обігу, майже щоденних змінах у реєстрації, перереєстрації чи закінченні реєстрації цих чи інших медикаментів, простежити за всім практично неможливо. Така робота потребує чи не окремого фахівця, посади, ставки, робочого часу, в чому, зрозуміло, аптеки в невеликих містечках і селах обмежені.

Багато пропозицій від Житомирщини враховано в Етичному кодексі фармацевта, що для мене як одного з його авторів, безумовно, надзвичайно важливо.

Намагаємося не допускати випадків недобросовісної конкуренції стосовно виробничих аптек, адже аптечних закладів із виготовленням у Житомирі залишилося зовсім мало. Аптечне виготовлення, і це ні для кого не є таємницею, зазвичай збиткове. Його зберігають лише ентузіасти, представники старої класичної школи фармацевтів, які всією душею вболівають за свою справу. Разом із тим аптечних ліків потребує немало пацієнтів. Скажімо, сезонні отруєння грибами в нашій місцевості мають фактично характер епідемії. Лікують ці отруєння здебільшого засобами, які промисловість не випускає. То як можна залишити напризволяще виробничі аптеки?

Підвищення професійного рівня провізорів і фармацевтів — це одне з важливих завдань, покладених на Спілку. Ми регулярно організуємо виїзні курси підвищення кваліфікації для спеціалістів вищої та середньої ланки. До Житомира з лекціями приїздять викладачі ІПКСФ НФАУ. Це дуже зручно для аптечних працівників, окрім того, економимо їхні гроші, адже за проходження курсів на факультетах післядипломної освіти безпосередньо в Києві чи Харкові їм довелось б заплатити втричі більше, враховуючи проживання та харчування в чужому місті. Як голова атестаційної комісії у Житомирській області я особисто зацікавлений у тому, аби підвищення кваліфікації не перетворювалося на формальний захід — при теперішньому стані охорони здоров'я фармація потребує компетентних висококваліфікованих фахівців, які могли б на належному рівні відпускати ЛЗ і надавати якісну фармацевтичну опіку.

Курси підвищення кваліфікації та атестації аптечних працівників відбуваються на базі Житомирського фармацевтичного коледжу

ім. Г.С. Протасевича, з яким давно й успішно співпрацюємо. Окрім того, сприяємо у працевлаштуванні випускників коледжу, особливо коли вони хочуть повернутися на роботу в районний центр або село, звідкіля родом.

Із цієї ж метою — для освіти та самоосвіти провізорів і фармацевтів упродовж життя — за сприяння Житомирського фармацевтичного коледжу та територіальної Держлікслужби Спілка видає методичну літературу. Так, нами підготовлено до друку посібник «Для допомоги уповноваженим особам», збірник «Ліцензування фармацевтичної діяльності», монографію «Ціноутворення на лікарські засоби», тематичні збірники на інші актуальні теми.

Разом із Благодійним фондом «Ланцет» із спеціалізованою літературою ознайомлюємо лікарів різних спеціальностей, зокрема пропагуємо й розповсюджуємо довідники «ОТС: ответственное самолечение», «Фармацевтическая опека. Атлас», «RX-index», «Керівництво по застосуванню ЛЗ».

О. Стецюк: Різнопланові консультації конкретним аптечним закладам — наша щоденна робота. Доводиться вирішувати найрізноманітніші питання. Наприклад, у нас попросила допомоги лікарняна аптека, що входить до складу Чуднівської ЦРЛ. З ініціативи медичного закладу там відбувається якась незрозуміла реорганізація, після якої виготовлення в аптеці може зникнути назавжди. «Спілка працівників фармації» взяла ситуацію під свій контроль. Ми звернулися з відповідними листами до обласної та районної держадміністрацій із проханням надати прозорості процесу реорганізації, зберегти робочі місця для аптекарів і не допустити закриття єдиного в Чуднівському районі відділу аптечного виготовлення.

Працівники аптечного закладу при обласній психіатричній лікарні поскаржилися, що в них робочий день на годину довший від установленого законодавством. Ми написали листа головному лікарю, який затверджує штатний розклад, пояснили ситуацію, і тепер аптекарі працюють на годину менше.

Мали й таку проблему в Житомирі: певний час податкова адміністрація вимагала від аптек роздруковувати касові звіти щоденно, незважаючи на вихідні й святкові дні, коли вони не працювали. За порушення штрафували. Причому позиція податкової була безапеляційною, навіть незважаючи на позитивне для аптек рішення місцевих судів. Спілка звернулася до Державної податкової адміністрації України в Києві, яка надала нам офіційного листа про неправомірність дій податкової служби в Житомирській області. Після того як копії листа були розіслані суб'єктам господарювання, місцева податкова вгамувалася і конфлікти припинилися.

Позаторік Спілці вдалося переконати відділення Антимонопольного комітету,

який моніторив ціни на медикаменти, не вимагати від аптек «кілометрові» звіти щодо асортименту в упаковках за всіма наявними ЛЗ та ще й на паперових носіях. Унаслідок листування з нами звіти скоротилися щонайменше вдвоє.

— А благодійна діяльність? Чи вдається знаходити можливості, аби допомагати тим, хто на допомогу чекає найбільше?

Різнопланові консультації — наша щоденна робота

О. Стецюк: До новорічних свят виділили грошову допомогу організації, яка опікується дітьми, хворими на СНІД. Для дитячого сиротинця закупили підгузки та засоби гігієни — рідке мило, пральний порошок. Ми відгукуємося на всі прохання та намагаємося в міру своїх можливостей (адже Спілка є громадською, а не комерційною організацією) допомагати нужденним.

— Про те, як гарно святкують День фармацевта в Житомирі, знають далеко за межами вашої області.

К. Косяченко: Дуже радий це чути, адже урочистості, які традиційно відбуваються у Житомирському драматичному театрі ім. І. Кочерги, проводить «Спілка працівників фармації» за підтримки фармвиробників і великих аптечних мереж області. Це щорічна обласна премія Officina, яка присуджується в номінаціях «Найкраща аптека», «Найкращий аптекар», «Кращий фахівець екстемпоральної рецептури», «Корифей галузі», «Фармацевтична родина» та ін. Працівників фармації Житомирщини та ветеранів аптечної справи вітають представники Адміністрації Президента, нагороджують грамотами керівники міста й області, вшановують відомі українські співаки та музиканти. Роботу аптекаря, який виготовляє ліки своїми руками, вважаємо творчою, тому нагороду в цій номінації вручають художники або актори, представники ювелірного дому; медичним представникам — лікарі, уповноваженим особам — представники Державної служби лікарських засобів. Свято, «присмачене» багатьма «родзинками», припало до душі житомирським фармацевтам, тож із року в рік згуртовує чимраз більше колег і однодумців.

Лариса Дедишина